

BULTENA ÇANDINIYÊ

- Li gorî Fona Diravî ya Navneteweyî (IMF), ji ber zêdebûna bihayê xurek û gubreyê li welatên ku ji ber zêdebûna lêçûnên darayî yên ji ber rewşa cîhanî, li gorî Fona Pere ya Navneteweyî (IMF) dê di salên 2022 û 2023 de 9 milyar dolar zêde bibe.
- Li gorî Rêxistina Xurek û Çandiniyê (FAO), ji ber ku zêdebûna bihayên xwarinê welatên ku jixwe xeternak kişandine nav krîzê, rojane zêdetirî 30,000 kes neçar dimînin ku malên xwe biterikînin ji ber pevçûn û çewsandinê.
- Wekî din, FAO ji FAO re got ku nêzîkê 193 mîlyon mirovên ku di sala 2021-an de rastî bêewlehiya xurek a akût a mezin hatine, ji bo saxbûnê hewcedarê piştgirîya mirovahî ye, ku zêdetirî nîv mîlyonî bi karesatên mîna birçîbûn û mirinê re rû bi rû mane.
- Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş. (Türkşeker), bi zêdekirina bihaya şeker ji sedî 8, bihayê kîloyek 50 kîlo şeker ji 750 TLyê bû 810 TL. Bihayê şekerê ku Turkşeker da kîloya wê ji 15 TLyan derket 16,20 TLyê.
- TURKSTAT'ê daneyên Endeksa Bihayê Hilberînerê Berhemên Çandiniyê yên Îlonê eşkere kir. Di çandinî-PPI de di Îlona 2022yan de li gorî meha berê ji sedî 7,14 û li gorî heman meha sala borî ji sedî 156 zêde bû.
- Enflasyona meha cotmehê li Stenbolê gihîşt %108,8, ji sala 1995 û vir ve asta herî bilind a 27 salên dawî.
- Beriya 2 mehan 16 jinan ku di nav wan de endezyar, mîmar, parêzvan, mamoste û çêkerên tekstîlê jî hene, li Yalovayê Înîsiyatîfa Hilberîn û Karsaziyê ya Jinan a Marcel Aronya û Nebatên Aromatîk ên Derman ava kirin.

Guhertina Bihayê Salekê yên Hin Xurekan (Marqayên herî kêm)

<u>Berhema Xurek</u>	<u>Cotmeh 2021 Biha (TL)</u>	<u>Cotmeh 2022 Biha (TL)</u>	<u>Rêjvta zêdebûnê (%)</u>
<u>Kiloyek Rûn</u>	5,15	11,9	130
<u>Lîtrevek Rûnê Gulberojkan</u>	15,9	35,5	123
<u>Kiloyek Savarê Pîlawê</u>	7,45	16,9	126
<u>Kiloyek Birincê Baldo</u>	12,25	28,5	132
<u>5 Kilo Şekerê Toz</u>	31,95	123,5	286
<u>Kiloveke Caykûr Filiz</u>	43,95	79,95	81
<u>Kiloyek Mast</u>	9,5	29,95	215
<u>Lîtrevek Şîr</u>	6,45	18,5	186
<u>Kiloyek Mirîşk</u>	15,25	30,9	102
<u>Pakêta Hêkan a 30 Heb</u>	30,9	77,45	150
<u>Penirê Spî</u>	27,5	69,5	152
<u>Pîvan</u>	2,25	7,43	229
<u>Kartol</u>	4,45	10,70	140
<u>Firingî</u>	7,15	14,9	108
<u>Îsot</u>	7,49	28,9	285
<u>Hinar</u>	7,69	13,43	74
<u>Lîmon</u>	4,99	17,93	259
<u>Sêv</u>	6,99	12,9	84

- Di sala 2017'an de kiloya firîngiya 5 TL, îsota dirêj 5 TL, pîvaz 1 TL, hêk 27 quruş û 5 lître rûnê gulberojkan jî 24 TL bû. Menemen bi 8,5 lîreyan dibû mal. Di meha cotmehê ya sala 2022'yan de ji bo menemenê kîloyek firîngî bûye 15 TL,, nîv kîlo îsota carliston bûye 14,5 TL, 2 pîvaz bûye 1,5 TL, 4 hêk bûye 10 TL, 100 ml rûnê gulberojkan bûye 3,5 TL. Ji ber vê yekê lêçûna menemenê di meha cotmehê ya sala 2022'an de bûye 44,5 TL. Bihayê menemenê di pênc salên dawî de ji sedî 23 zêde bûye.

Berdêla polîtîkayên çandiniyê yên ku sermayê didin pêş coptkar didin!

- Li Tirkîyeyê di hilberîna çandiniyê de gelek kelûpelên wekî tov, şitil, gubre, derman (jehra çandiniyê), mazot, traktor, çinîn, kirêya erd, av û enerjîyê ji sedî 200 zêde bûne û bûye sedem ku lêçûnên hilberînê jî zêde bibin.

Zêdebûna Bihayê Gubrê

Gübre	2020	2021	2022	<u>Rêjeya Zêdebûnê (%)</u>
<u>Gubreya Ure (ton)</u>	1800 TL	5500	14250	691
<u>Gubreya 20-20 (ton)</u>	1680	4300	11500	584
<u>Gubreya DAP (ton)</u>	2250	6900	19000	744
<u>Amonyûm Sulfat (Ton)</u>	940	3100	7500	697

Zêdebûna Bihayê Tovê Dexl û Dan

Tohum	2020	2021	2022 KDV hariç	<u>Artîş oranî(%)</u>
<u>Genimê Meqarne (ton)</u>	2500	3500	10500	320
<u>Genimê Nan (ton)</u>	2300	3300	10500	356
<u>Ceh (ton)</u>	2000	3250	9000	350
<u>Trîkîtale</u>	2100	3275	9500	352
<u>Xamkêsan (Yulaf)</u>	2100	3300	7000	233

- Di sala 2020'an de bihayê mazotê 6,07 TL û di sala 2021'an de 7,25 TL bû. Di sala 2022'an de li gorî sala 2020'an bihayê mazotê ji sedî 351 zêde bûye û derketiye 27,47 TL'an.
- Di meha îlonê ya sala 2020'an de bihayê traktoreke di hêza 100 hespî de 230/250 hezar TL bû. Di sala 2021'an de di heman mehê de bihayê wê 300/450 hezar TL bû. Sala 2022'yan di heman mehê de bihayê bû derket 650/850 hezar TL'yan.
- Ji tîrmeha sala 2021'an heta tîrmeha 2022'yan din av salekê de li Tirkîyeyê bihayê enerjîye ji sedî 143 zêde bû.

Guhertina Tarîfên ku ji Aliyê EPDK'ê ve di Candiniyê de Têne Pêkanîn (kr/kWh)

<u>Dîrok</u>	<u>Lêcûna Enerjiya Yek-Dem a Perakende</u>	<u>Lêcûna Enerjiya Rojê ya Perakende</u>	<u>Lêcûna Enerjiya Pûnat ya Perakende</u>	<u>Lêcûna Enerjiya Sevê ya Perakende</u>	<u>Lêcûna Belavkirinê</u>
1'ê <u>cileya</u> 2021	53,8485	54,4682	89,8390	26,2035	13,9639
1'ê <u>Sibata</u> 2022	134,8303	136,2335	216,3321	72,2270	18,6693
1'ê <u>Cotmeha</u> 2022	193,2351	195,1716	305,7077	106,8426	18,9925
<u>Rêjeya Zêdebûnê %</u>	258	258	240	307	36